

АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗА ДОПОМОГОЮ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНИХ МЕТОДІВ

THE ANALYSIS OF ACCOUNTS RECEIVABLE OF AN ENTERPRISE USING THE ECONOMIC AND MATHEMATICAL METHODS

Тетяна ПАЯНОК,
кандидат економічних наук,
Університет державної фіскальної
служби України, Ірпінь

Tetyana PAYANOK,
Ph.D. in Economics,
University of State Fiscal Service
of Ukraine, Irpin'

Алла САВЧЕНКО,
кандидат економічних наук,
Університет державної фіскальної
служби України, Ірпінь

Alla SAVCHENKO,
Ph.D. in Economics,
University of State Fiscal Service
of Ukraine, Irpin'

На сучасному етапі розвитку економіки України більшість підприємств опинились на межі фінансової кризи через економічну нестабільність держави, інфляцією, падіння вартості національної валюти, високе податкове навантаження, дефіцит фінансових ресурсів. Основна причина виникнення кризових явищ на підприємстві полягає в різкому збільшенні дебіторської заборгованості та її частки в оборотних активах на підприємстві на тлі скорочення матеріальних запасів, зменшення обсягів виробництва продукції.

Процес виробництва – це складний, безперервний процес, який потребує значних капіталовкладень. Ефективність роботи підприємства безпосередньо залежить від наявності вільних обігових коштів, які повинні підтримувати його поточну діяльність. Будь-яка дебіторська заборгованість зменшує обсяг оборотних коштів підприємства, тому зменшення її розмірів сприяє зростанню його платоспроможності. У таких умовах особливо зростає роль детального аналізу дебіторської заборгованості, своєчасного її повернення та попередження виникнення безнадійних боргів, що є підґрунтям для прийняття ефективних управлінських рішень. Здійснивши глибокий аналіз дебіторської заборгованості, виходячи із наявної ситуації на ринку та специфіки діяльності окремого суб'єкта господарювання, можна з упевненістю стверджувати про те, як

величина дебіторської заборгованості впливає на фінансову стійкість та на платоспроможність підприємства. Тому підприємствам необхідно здійснювати постійний аналіз за формуванням, рухом і стягненням дебіторської заборгованості, порівнювати її значення за попередні періоди в динаміці, проводити порівняльний аналіз кількісного та якісного складу й визначати основні принципи кредитної

політики по відношенню до покупців та постачальників.

Проблеми аналізу дебіторської заборгованості та методика здійснення аналізу дебіторської заборгованості деяких науковців відображено в **табл. 1**.

Незважаючи на проведені дослідження, методологічний інструментарій аналізу дебіторської заборгованості недосконалий і потребує подальшого розвитку.

Метою дослідження є порівняння результатів фінансового й кореляційного аналізу дебіторської заборгованості за даними конкретного підприємства. Узагальнюючи досвід сучасних науковців, можна виділити етапи дослідження дебіторської заборгованості (**рис. 1**).

Аналізуючи оборотні активи, особливу увагу необхідно приділяти змінам обсягу, структури та якості дебіторської заборгованості. У практиці економічного аналізу дебіторська заборгованість розглядається, як вилучені на певний період часу із господарської діяльності оборотні кошти. Тому чим швидше підприємство одержить гроші від покупців за реалізовану продукцію (товари), виконані роботи та надані послуги, тим кращий є його фінансовий стан.

Отже, розміри дебіторської заборгованості та їхня динаміка прямо чи опосередковано визначають характер управлінських рішень у виробничо-фінансовій сфері, а неадекватне оцінювання фактичного стану розрахунків з дебіторами може негативно вплинути на реальну оцінку платоспроможності та кредитоспроможності підприємства. Основні показники оцінки стану та якості дебіторської заборгованості наведено в **табл. 2**.

За результатами фінансової звітності за 14 років проведено аналіз дебіторської заборгованості конкретного підприємства [8]. Аналітичні

У статті запропоновано етапи дослідження дебіторської заборгованості. Виділено методичку фінансового аналізу з урахуванням зміни фінансової звітності підприємства в Україні. Проведено порівняльний аналіз фінансового й кореляційного аналізу дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання в динаміці.

The stages of research of accounts receivable have been suggested in the article. The procedure of financial analysis has been revealed with taking into account the change of the financial reporting of enterprises in Ukraine. The comparative analysis of financial and correlation analysis of accounts receivable of an enterprise has been conducted over time.

показники підприємства вказують, що підприємство нарощує обороти виробництва: за 2015 рік коефіцієнт оборотності обігових коштів зріс по відношенню до переднього року в 17 разів, а це в 4 рази більше від середнього значення за 14 років (табл. 2).

Щоб оцінити вплив дебіторської заборгованості на дохід від реалізації продукції, необхідно проаналізувати чисельність працівників на підприємстві, адже дохід залежить від їх виробітку. Кількість працівників коливається від 463 у 2004 років до 274 чоловік у 2015, розмах варіації – 189 чоловік (рис. 2).

При цьому середній дохід від реалізації продукції на одного працівника зростає майже в два рази від середнього значення за 14 років (табл. 2).

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за останні три роки зростає, і в 2015 році показник більший за середнє значення на 15%, при цьому період її погашення зменшується. На 16% зменшився

коефіцієнт покриття дебіторської заборгованості, що позитивно характеризує діяльність підприємства.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за останні три роки зростає – це пояснюється її зменшенням (рис. 1), в три рази зменшуються і строки її погашення (з 2013 року).

Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості дає можливість оцінити здатність підприємства розраховуватися з кредиторами за рахунок дебіторів протягом одного року, тому і нормативне значення дорівнює одиниці. У 2015 році цей показник становив 17,4, що вказує на значні обсяги дебіторської заборгованості по відношенню до короткострокової кредиторської (табл. 2). Сума дебіторської заборгованості підприємства у 2009 році мала максимальне значення 130,43 млн грн, що змусило керівництво у 2010 році вжити заходів щодо її зменшення (рис. 3).

Таблиця 1. Стан висвітлення методологічного інструментарію аналізу дебіторської заборгованості в науковій літературі

Автор	Методика здійснення аналізу дебіторської заборгованості	Виявлені недоліки
І.Власова	Ретроспективний аналіз рівня дебіторської заборгованості в динаміці. Досліджується її склад та структура. Оцінюється ефект у вартісному вираженні, отриманий від залучення коштів у дебіторську заборгованість, визначається середній період її інкасації та кількість оборотів за період.	Проблема розробки узгодженої кредитної політики підприємства стосовно управління дебіторською та кредиторською заборгованістю.
Е.Кантус	Аналіз взаємозалежності між структурою надходжень, строками й розміром дебіторської заборгованості та їх прибутковістю. Запропонувала три рівні, за якими приймаються рішення щодо управління дебіторською заборгованістю з метою забезпечення максимального повернення коштів на прийнятному рівні ризику.	Корпоративна модель, за допомогою якої приймається оптимальне рішення щодо ведення дебіторської політики на підприємстві, по відношенню до бізнес-партнерів не враховує чинник дисконту.
О.Кияшко	Поєднує традиційний економічний аналіз основних показників та інструменти обліку в системі управління підприємством. Виявляє нереалізовані вигоди підприємства, зміцнює його фінансовий стан, збільшує стійкість та ефективність контролю за грошовими надходженнями в погашенні дебіторської заборгованості.	Загальна модель проведення аналізу дебіторської заборгованості не передбачає галузевої специфіки.
М.Нашкерська	Аналіз простроченої та безнадійної дебіторської заборгованості за термінами давності. Оцінка розрахунково-платіжної дисципліни, середнього рівня інвестування фінансових ресурсів у дебіторську заборгованість.	Не знайдено шляхи збалансування кредитної політики підприємства та інкасації дебіторської заборгованості.
С.Пілецька	Кореляційно-регресійний аналіз, за результатами якого запропонована інтегрована модель для визначення стадії розгортання кризового процесу на підприємстві за джерелом, що дозволяє своєчасно розробляти антикризові заходи.	Не проаналізовано показники адекватності розрахованих моделей.
А.Полторак О.Потапенко	Багатофакторний регресійний аналіз підприємств-лідерів АПК України з метою виявлення факторів впливу на обсяги валового прибутку в розрахунку на 1 гектар с/г угідь у землекористуванні, що дає можливість планувати обсяги валового прибутку задля визначення резервів його збільшення.	Кореляційна матриця вказує на середній зв'язок лише з трьома факторами (1, 2, 6), побудова моделі за 9 екзогенними змінними недоречна. Недотримані вимоги щодо кількості спостережень у багатофакторній моделі, сім точок замало.
Л.Стригуль	Кореляційно-регресійний аналіз та коефіцієнтний метод фінансового аналізу. Визначено показники оцінки інвестиційної привабливості підприємства машинобудування. Проведено ранжування 90 підприємств за рівнем привабливості.	Відсутність аналізу моделі на мультиколінеарність і автокореляцію.
О.Федоренко	Кількісний аналіз дебіторської заборгованості. Аналіз динаміки та стану дебіторської заборгованості. Якісний аналіз дебіторської заборгованості. Рейтингова оцінка складових дебіторської заборгованості. Якісний ABC- та XYZ-аналіз.	Проблема вивчення довгострокової дебіторської заборгованості, яка не відображається в балансі підприємства за дисконтованою вартістю.

Джерело: складено авторами за даними [1-7].

Таблиця 2. Методика розрахунку аналітичних показників підприємства

Показники	Алгоритм розрахунку	Джерело інформації: фінансова звітність по 2012 рік	Джерело інформації: фінансова звітність з 2013 року	Напрямок позитивних змін
Показники ділової активності				
Коефіцієнт оборотності обігових коштів	Чиста виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Ф. №2, р.035	Ф. №2, р.2000	Збільшення
	Обігові кошти	Ф. №1, р.230 + р.240	Ф. №1, р.1166 + р.1167	
Середній дохід від реалізації продукції на одного працівника	Чиста виручка від реалізації	Ф. №2, р.035	Ф. №2, р.2000	Збільшення
	Середня кількість працівників	Річна фінансова звітність (загальна характеристика)	Річна фінансова звітність (загальна характеристика)	
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Чиста виручка від реалізації	Ф. №2, р.035	Ф. №2, р.2000	Збільшення
	Середня дебіторська заборгованість	Ф. №1 (р.160 + р.170 + р.180 + р.190 + р.200 + р.210)/2	Ф. №1 (р.1125 + р.1135 + р.1130 + р.1140 + р.1145 + р.1155) /2	
Коефіцієнт покриття дебіторської заборгованості	Середня дебіторська заборгованість	Ф. №1 (р.160 + р.170 + р.180 + р.190 + р.200 + р.210)/2	Ф. №1 (р.1125 + р.1135 + р.1130 + р.1140 + р.1145 + р.1155)/2	Зменшення
	Чиста виручка від реалізації	Ф. №2, р.035	Ф. №2, р.2000	
Період погашення дебіторської заборгованості	360			Зменшення, якщо не перешкоджає нормальному процесу виробництва
	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості			
Коефіцієнт оборотності короткострокової кредиторської заборгованості	Чиста виручка від реалізації	Ф. №2, р.035	Ф. №2, р.2000	Зменшення
	Середня короткострокова кредиторська заборгованість	Ф. №1 (р.520 + р.530 + р.540)/2	Ф. №1 р.1605 + р.1615 + р.1635	
Період погашення кредиторської заборгованості	360			Зменшення
	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості			
Показник ліквідності (платоспроможності)				
Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	Дебіторська заборгованість	Ф. №1 р.160 + р.170 + р.180 + р.190 + р.200 + р.210	Ф. №1 р.1125 + р.1135 + р.1130 + р.1140 + р.1145 + р.1155	Рекомендоване значення 1.
	Кредиторська заборгованість	Ф. №1 р.520 + р.530 + р.540	Ф. №1 р.1605 + р.1615 + р.1635	

Джерело: складено авторами.

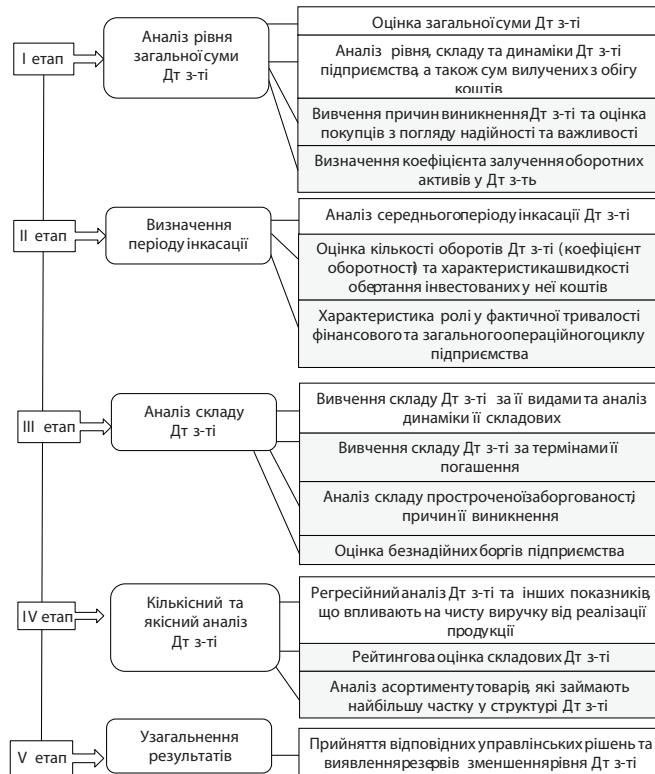
Таблиця 2. Розраховані аналітичні показники підприємства

Показники	Середнє значення*	2013	2014	2015
Коефіцієнт оборотності обігових коштів	91,69	25,01	22,12	378,48
Середній дохід від реалізації продукції на одного працівника	608,93	837,65	905,10	1183,78
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,34	3,19	3,44	3,85
Коефіцієнт покриття дебіторської заборгованості	0,30	0,31	0,29	0,26
Період погашення дебіторської заборгованості	107,70	112,95	104,60	93,58
Коефіцієнт оборотності короткострокової кредиторської заборгованості	24,32	10,00	13,71	31,79
Період погашення короткострокової кредиторської заборгованості	14,80	35,99	26,26	11,32
Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	7,28	3,42	4,90	17,40

*Середнє значення розраховане за 14 років (з 2002-2015 роки).

Джерело: розраховано авторами за даними [8].

Рис. 1. Напрями аналізу дебіторської заборгованості (Дт з-ть)

Джерело: складено авторами.

Розміри короткострокової кредиторської заборгованості значно менші, максимальний її розмір був у 2012 році і становив 25,2 млн грн.

Отже, проведений аналіз діяльності підприємства дає можливість стверджувати, що підприємство нарощує свою активність на ринку, збільшує обороти виробництва і, як результат, доходи від реалізації. Стан дебіторської заборгованості на підприємстві негативний, за короткостроковою кредиторською

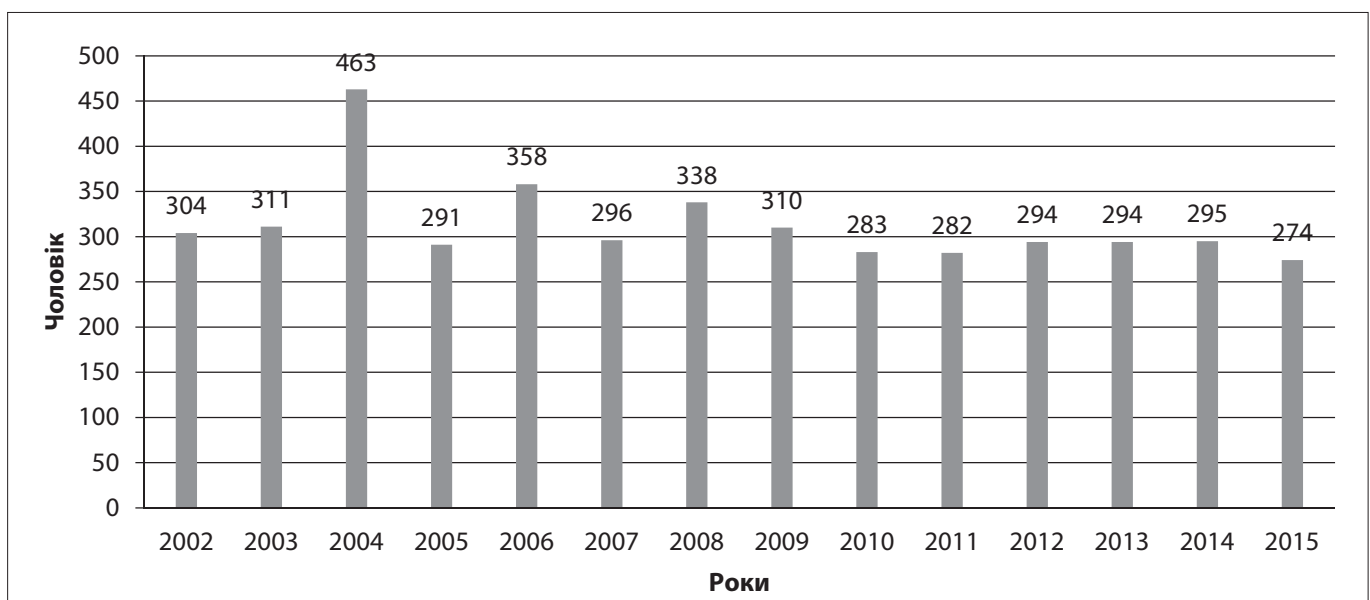
заборгованістю підприємство намагається розрахуватися вчасно. За цих умов підприємству необхідно: переглянути укладені контракти з покупцями та розсортувати їх за ступенем довіри, провести аналіз простроченої дебіторської заборгованості, виділити найбільш ризикові договори і посилити з ними роботу щодо стягнення зобов'язань, списати безнадійну дебіторську заборгованість на фінансові результати та в подальшому ретельно вивчати партнерів по бізнесу, створювати резерв сумнівних боргів на підприємстві.

Кореляційний аналіз дозволяє більш детально визначити взаємозв'язки між основними статтями балансу і звіту про фінансові результати підприємства (Y – чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), а саме основних засобів (X_1), довгострокової дебіторської заборгованості (X_2), дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги: чистої реалізаційної вартості (X_3), дебіторської заборгованості за розрахунками: з бюджетом (X_4), дебіторської заборгованості за розрахунками: за виданими авансами (X_5), дебіторської заборгованості за розрахунками: з нарахованих доходів (X_6), іншої поточної дебіторської заборгованості (X_7), грошових коштів та їх еквівалентів (X_8), довгострокових кредитів банків (X_9), поточних зобов'язань (X_{10}), витрат на оплату праці (X_{11}), матеріальних затрат (X_{12}), чисельності працівників (X_{13}).

За допомогою парних коефіцієнтів кореляції визначено взаємозв'язки між основними показниками дебіторської заборгованості підприємства (табл. 3).

Взяті довгострокові банківські кредити не дають належного результату, в кореляційній матриці вплив на дохід зворотний і слабкий, що вказує на високі банківські відсотки, які лише зменшують платоспроможність підприємства. Найбільший коефіцієнт кореляції щодо цього показника $r_{2,9}=0,738$ вказує на те, що за рахунок кредиту підприємство покриває

Рис. 2. Чисельність працівників підприємства за 2002-2015 роки

Джерело: складено авторами за даними [8].

дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги, щоб забезпечити свою діяльність оборотними коштами. Стан дебіторської заборгованості на підприємстві незадовільний, основні показники мають негативний вплив на дохід від реалізації продукції та надходження грошових коштів (X_2, X_3, X_7). Простежується зв'язок між основними засобами і дебіторською заборгованістю за розрахунками з бюджетом $r_{14}=0,694$. Підприємство використовує кошти за бюджетне відшкодування податку на додану вартість на оновлення устаткування. Поточна дебіторська заборгованість має прямий вплив на те, як

підприємство розраховується за своїми поточними зобов'язаннями ($r_{7,10}=0,631$).

На платоспроможність підприємства, а саме забезпечення грошовими коштами, прямий вплив має бюджетна заборгованість ($r_{4,8}=0,929$).

Чисельність працівників на підприємстві велика, що негативно впливає на дохід підприємства ($r_{13}=-0,483$). При цьому витрати на оплату праці мають тісний зв'язок із доходом ($r_{11}=0,933$), що вказує на ефективність системи стимулювання за рахунок премій і наявності грошових коштів на підприємстві ($r_{8,11}=0,933$).

Рис. 3. Короткострокова дебіторська і кредиторська заборгованість за 2002-2015 роки

Джерело: складено авторами за даними [8].

Таблиця 3. Кореляційна матриця статей звітності підприємства

	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃
Y	1													
X ₁	0,728	1												
X ₂	-0,245	-0,353	1											
X ₃	-0,344	-0,468	0,704	1										
X ₄	0,348	0,694	-0,069	-0,124	1									
X ₅	0,216	0,088	0,215	0,411	0,516	1								
X ₆	0,181	0,094	-0,111	-0,146	0,513	0,701	1							
X ₇	-0,107	0,142	-0,312	-0,285	-0,020	-0,247	0,072	1						
X ₈	0,428	0,607	-0,172	-0,235	0,929	0,461	0,577	-0,096	1					
X ₉	-0,424	-0,351	0,738	0,473	-0,236	-0,060	-0,225	0,296	-0,386	1				
X ₁₀	0,157	0,209	-0,197	-0,279	-0,048	-0,123	-0,041	0,631	-0,068	0,401	1			
X ₁₁	0,933	0,880	-0,251	-0,418	0,596	0,261	0,320	0,032	0,604	-0,387	0,155	1		
X ₁₂	0,980	0,829	-0,294	-0,411	0,433	0,209	0,208	-0,027	0,462	-0,420	0,193	0,972	1	
X ₁₃	-0,483	-0,442	0,161	0,414	-0,189	-0,091	-0,118	-0,035	-0,218	0,220	-0,049	-0,486	-0,494	1

Джерело: розраховано авторами за даними [1].

Отже, підприємство оновлює основні фонди, дбає про майбутнє, для цього залучає грошові кошти підприємства ($r_{1,8}=0,607$) і надходження від бюджетного відшкодування податку на додану вартість ($r_{1,4}=0,694$). Прямий вплив на оновлення нематеріальних активів мають обсяги виробництва, на це вказує коефіцієнт кореляції щодо матеріальних затрат ($r_{1,12}=0,829$). Дохід від реалізації продукції залежить від обсягів виробництва, зацікавленості працівників і наявної бази необоротних активів. Недоліком діяльності є робота з дебіторами, яку необхідно переглядати, вчасно висувати претензії щодо неплатежів, запровадити штрафні санкції. Кількість працюючих необхідно переглянути у всіх структурних підрозділах, проаналізувати ефективність праці адміністративного апарату та провести скорочення персоналу.

Порівнюючи результати двох аналізів, можна зазначити, що аналіз дебіторської заборгованості за допомогою фінансового аналізу не дає можливості детально оцінити ситуацію на підприємстві та охарактеризувати її, визначити слабкі сторони в управлінні, запобігти негативним наслідкам. Кореляційний аналіз дає змогу оцінити ефективність управління протягом тривалого часу, визначити характер діяльності та спрогнозувати на майбутнє сценарій розвитку підприємства. Кореляційний аналіз можна проводити і в розрізі конкретних боржників, визначаючи вплив їх заборгованості на фінансові результати підприємства та за допомогою парного коефіцієнта визначити ризики впливу. На наступному етапі дослідження будують регресійну модель, яка оцінює вплив кожного фактора. Результати регресійних моделей можна використовувати в доперевірочному аналізі органами Державної фіскальної служби, при проведенні незалежного аудиту або для внутрішнього аудиту фінансово-господарської діяльності підприємства.

Comparing the results of two analyses, it is possible to mark that the analysis of accounts receivable by means of financial analysis does not give an opportunity to estimate a situation on an enterprise in detail and describe it, define weak parties in a management to prevent negative consequences. The correlation analysis gives an opportunity to estimate management efficiency during a long time, to define the nature of activity and conduct the forecast of development of an enterprise. The correlation analysis can be conducted both in terms of certain debtors, determining influence of their debts on the financial results of an enterprise and using the pair coefficient to determine the risks of their influence. In the next stage the researches build a regressive model that estimates influence of the every factor. The results of regressive models can be used in a verification analysis by the State Fiscal Service, during the independent audit or for an internal audit of financial-economic activity of an enterprise.

ЛІТЕРАТУРА

1. Eleonora Kontuš, M. S. Management of accounts receivable in a company.

2. Кияшко О.М. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами діяльності)» / О.М. Кияшко. – К., 2011. – 23 с.

3. Пілецька С. Т. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства в системі антикризового управління / С. Т. Пілецька // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. – Том 23. – № 2. – С. 139–145.

4. Полторак А. С. Прогнозування розмірів валового прибутку на 1 гектар с/г угідь у землекористуванні на підприємствах АПК України із застосуванням методу кореляційно-регресійного аналізу / А. С. Полторак, О. М. Потапенко // Економіка та держава. – 2014. – № 2. – С. 69–72. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2014_2_18.

5. Сарапіна О.А. Методологічні основи аналізу дебіторської заборгованості / О.А. Сарапіна, О.Є. Кірілкіна // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип.3. – С. 865–868.

6. Стригуль Л.С. Напрямки застосування кореляційно-регресійного аналізу та коефіцієнтного методу фінансового аналізу для оцінки інвестиційної привабливості підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/3499/1/Stryhul_Napriamky%20zastosuvannia_2012.pdf.

7. Федорченко О.Є. Облік і аналіз розрахунків з дебіторами : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами діяльності)» / О.Є. Федорченко. – К., 2009. – 23 с.

8. Офіційний сайт SMIDA. Бази даних. Публічне акціонерне товариство «Миргородський завод мінеральних вод» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://smida.gov.ua/db/participant/00382651>.

REFERENCES

1. Eleonora Kontuš M.S. Management of accounts receivable in a company.

2. Kyiashko O.M. Oblik ta analiz debitorskoi zaborhovanosti v systemi upravlinnia pidpriemstvom [Accounting and analysis of accounts receivable in the enterprise management system]. Kyiv, 2011, 23 p. [in Ukrainian].

3. Piletska S.T. Otsinka finansovo-ekonomichnoho stanu pidpriemstva v systemi antykrizovoho upravlinnia [Assessment of financial and economic performance of an enterprise in the system of anti-crisis management]. Ekonomichnyi analiz: zb. nauk. prats, Ternopil'skyi natsionalnyi ekonomichnyi universytet, Ternopil, Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr Ternopils'koho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu "Ekonomichna dumka", 2016, vol. 23, no. 2, pp. 139-145 [in Ukrainian].

4. Poltorak A.S., Potapenko O.M. Prohnozuvannia rozmiriv valovoho prybutku na 1 hektar s/h uhid u zemlekorystuvanni na pidpriemstvakh APK Ukrainy iz zastosuvanniam metodu koreliatsiino-rehresiinoho analizu [Forecasting the volume of the gross output per 1 hectare of agricultural lands in land-use in Ukraine agricultural enterprises using the method of correlation and regression analysis]. Ekonomika ta derzhava, 2014, no. 2, pp. 69-72. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2014_2_18 [in Ukrainian].

5. Sarapina O.A., Kirilkina O.Ie. Metodolohichni osnovy analizu debitorskoi zaborhovanosti [Methodological basis of analysis of accounts receivable]. Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky, 2015, iss. 3, pp. 865-868 [in Ukrainian].

6. Stryhul L.S. Napriamky zastosuvannia koreliatsiino-rehresiinoho analizu ta koeffitsiientnoho metodu finansovoho analizu dlia otsinky investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemstva [Areas of application of correlation and regression analysis and coefficient method of the financial analysis for evaluation of investment attractiveness of an enterprise]. Available at: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/3499/1/Stryhul_Napriamky%20zastosuvannia_2012.pdf [in Ukrainian].

7. Fedorchenko O.Ie. Oblik i analiz rozrakhunkiv z debitoramy [Accounting and analysis of settling accounts with debtors]. Kyiv, 2009, 23 p. [in Ukrainian].

8. The official website of SMIDA. Databases. Public Joint Stock Company "Mirgorod Mineral Water Plant". Available at: <http://smida.gov.ua/db/participant/00382651> [in Ukrainian].